

# Zofia Budrewicz



**Stopień naukowy:** profesor doktor habilitowany

**Stanowisko:** profesor w Katedrze Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego oraz w Pracowni Edukacji Regionalnej

**Funkcje:**

- kierownik Katedry Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego;
- kierownik Studiów Doktoranckich w latach 2010–2013.

**Zainteresowania naukowe i problematyka badań:**

- tradycja dydaktyki polonistycznej (zwłaszcza kształcenia i wychowania literacko-kulturowego) w szkołach powszechnych, gimnazjalnych oraz zawodowych;
- podręcznik szkolnym jako narzędziem kształcenia (dobór lektur, sposoby ich strukturywania, mechanizmy tekstotwórcze lektur z antologii dla szkół powszechnych, gimnazjalnych i zawodowych), w tym szczególnie nad szkolną czytanką literacką, jej genezą, strukturą i funkcją w polonistyce międzywojennej;
- historia literatury dla dzieci i młodzieży oraz jej miejsce w dawnej i dzisiejszej polonistyce (w tym M. Konopnickiej, B. Prusa, W. Orkana, S. Wasylewskiego, J. Kadena-Bandrowskiego, Z. Kossak-Szczuckiej, H. Sienkiewicza i in.);
- literackie obrazy Kresów w międzywojennej prozie dla młodzieży;
- miejsce i rola kultury popularnej we współczesnej edukacji polonistycznej;
- tradycje literatury młodzieżowej, zrodzonej z wielodziedzinowych potrzeb edukacji humanistycznej szkoły międzywojennej (podróże krajoznawcze po polskiej ziemi jako odrębny nurt tematyczno-formalny);
- nowoczesne wychowanie regionalne w szkołach podstawowych i średnich na tle tradycji (w tym szczególnie nad możliwościami aplikacji jej elementów do współczesnej praktyki polonistycznej);
- miejsca pamięci w perspektywie regionalnej edukacji kulturowej;

- problematyka nowoczesnego rozumienia związków duchowych młodego pokolenia z ich okolicami dzieciństwa (prace o hermeneutyce miejsca i zastosowaniu jej założeń w metodyce edukacji/wychowania regionalnego);
- tradycje kulturowe Suwalszczyzny (studium historyczno-prasoznawcze o „Gońcu Województwa Augustowskiego”, artykuł o poezji L.A. Moczulskiego w szkole);
- przygotowanie nauczycieli i studentów polonistyki do zawodu.

#### **Organizacje naukowe i redakcje:**

- redaktor naukowy czasopisma dydaktycznego od 2013 r. - „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis”;
- inicjatorka i współredaktor naukowy serii „Region – Edukacja – Kultura”.

#### **Wybrane publikacje:**

#### **Monografie:**

1. *Kształcenie literackie w szkołach zawodowych w Polsce – 1918–1939*, UNIVERSITAS, Kraków 1994.
2. *Czytanka literacka w gimnazjum międzywojennym. Geneza, struktura, funkcje*, Wyd. Naukowe AP, Kraków 2003.
3. *Wydobyte z zapomnienia. Propozycje lektur dla szkoły podstawowej i gimnazjum*, Wyd. Naukowe AP, Kraków 2006.
4. *Lekcje polskiego krajobrazu. Proza podróżnicza dla młodzieży*, Wyd. Naukowe UP, Kraków 2013.

#### **Studia i artykuły:**

1. *I. Arcydzielo w pomniejszeniu*, „Polonistyka” 2004, nr 3, s. 4–9.
2. *Malarze czasów Konopnickiej w podręcznikach szkół międzywojennych*, [w:] *Ludzie – rzeczy – obrazy. Studia i szkice o epoce Marii Konopnickiej*, pod red. Tadeusza Budrewicza i Zbigniewa Fałtynowicza, Suwałki 2004, s. 211–222.
3. *„Przeszłość ogrzana serce”. Czytanki literackie Zofii Kossak-Szczuckiej w podręcznikach międzywojennych*, [w:] *Śląskie Miscellanea t. 7, Prace Komisji Historycznoliterackiej. Polska Akademia Nauk*, nr 27, Katowice 2004, s. 50–66.
4. *Czytanki regionalne Orkana*, [w:] „Małopolska” 2004, t. 6, s. 235–250.
5. *Poezja śpiewana. Z zagadnień szkolnej interpretacji tekstu*, [w:] *Problematyka tekstu głosowo interpretowanego*, pod red. Katarzyny Lange, Władysława Sawryckiego i Pawła Tańskiego, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004, s. 213–234 [współautorka Elżbieta Mikoś].

6. *Biografia Mickiewicza w szkolnych czytankach międzywojennych*, [w:] *Dni Adama Mickeviča v Krimu*, sost. i otv. red. vypuska A. K. Gadomskij, Krymsko-Pol'skij Sbornik Naučnyh Rabot; t. 2, Simferopol 2005, s. 76–87.
7. *Ku porozumieniu i rozumieniu. Wartościowanie tekstów literackich w wypowiedziach uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum a praktyka edukacyjna*, [w:] *Kształcenie sprawności językowej i komunikacyjnej. Obraz badań i działań dydaktycznych*, pod red. Zenona Urygi i Marii Sienko, Wyd. Nauk. Akademii Pedagogicznej, Kraków 2005, s. 119–137 [współautorka: Maria Sienko].
8. *Nienapisana książka Stanisława Wasylewskiego*, [w:] *Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika*, pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego nr 2343, Katowice 2005, s. 126–143.
9. *Uczucia wieku młodzieńczego. Mickiewicz jako bohater szkolnych czytanek w podręcznikach okresu międzywojennego*, [w:] *Зкраюнавагрудскага... (малаяйчынаўжыцціітворчасціАдамаМіцкевіча)*, red. Svâtlana Musienka i in., Grodno 2006, s. 246–255.
10. *Szkoła Niziurskiego – Niziurski w szkole. O twórczości pisarza w edukacji polonistycznej*, [w:] *O twórczości Edmunda Niziurskiego*, pod red. Marka Kątnego i Jana Paclawskiego, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce 2005, s. 121–151.
11. *Przyjaciel człowieka. Psy w opowiadaniach Nałkowskiej*, „Guliwer” 2006, nr 3, s. 25–30.
12. *W labiryncie ćwiczeń. Podręczniki do kształcenia literacko-kulturowego dla zasadniczych szkół zawodowych*, „Polonistyka” 2007, nr 2, s. 20–25 [współautor M. Sienko].
13. *Cygan w międzywojennych podręcznikach do kształcenia literackiego*, [w:] *Romowie w Polsce i Europie, historia, prawo, kultura*, pod red. P. Borka, Wyd. Naukowe AP, Kraków 2007, s. 41–58.
14. *Polskie krajobrazy w lekturach (1918–1939)*, [w:] *Zapisane w krajobrazie. Lekturowe obrazy regionów dawniej i dziś*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, seria „Region- edukacja- kultura”, Wyd. PANDIT, Kraków–Bukowno–Olkusz 2007, s. 11–26.
15. *W nadniemeńskich stronach. „Miejsca” Mickiewicza w podręcznikach szkolnych z lat 1918–1939*, [w:] *Melodii, kraski, zapahi Maloj rodiny Adama Mickeviča : sbornik naučnyh rabot*, red. kollegiâ F. S. Musienko et al., Grodnenskij Universitet imeni Ānky Kupaly, Grodno 2008, s. 109–118.

16. *Uczeń jako odbiorca w podręcznikach do kształcenia literackiego i językowego*, [w:] *Między szkołą a uniwersytetem. Odbiorcy w nowych podręcznikach dla reformującej się szkoły*, pod red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak i W. Wantuch, Wyd. „Poznańskie Studia Polonistyczne”, Seria: Biblioteka Literacka „Poznańskich Studiów Polonistycznych”, t. 53. Poznań 2008, s. 183–192 [współautor M. Sienko].
17. *Zadania formacyjne w katechizmach dla gimnazjalistów – spojrzenie polonisty*, [w:] *Język katechezy*, pod red. R. Przybylskiej i W. Przyczyny, Seria: Teolingwistyka, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2008, s. 240–259 [współautor M. Sienko].
18. *Powieści historyczne Zofii Kossak w podręcznikach międzywojennych*, [w:] *Polonistyczne drogi. Księga jubileuszowa poświęcona profesorowi Władysławowi Sawryckiemu w 70. rocznicę urodzin*, pod red. M. Wróblewskiego, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2008, s. 201–215.
19. *Hermeneutyka miejsca*, [w:] *Od poetyki do hermeneutyki literaturoznawczej. Prace ofiarowane Profesorowi Adamowi Kulawikowi w 70. rocznicę urodzi*, pod red. T. Budrewicza i J. S. Ossowskiego, Wydawnictwo Antykwa, Kraków 2008, s. 79–97.
20. *Wobec Innego. Funkcje stereotypu w wychowaniu literackim (kartka z dziejów problemu)*, [w:] *Dialog kultur w edukacji*, pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2009, s. 155–165.
21. „*W Ojczyzny świątyni*”. *Kraków w antologiach szkolnych z lat międzywojennych*, [w:] *Kraków mityczny. Motywy, wątki, obrazy w utworach dla dzieci i młodzieży*, pod red. A. Baluch, M. Chrobak, M. Rogoża, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego: Prace Monograficzne nr 547, Kraków 2009, s. 259–272.
22. *Podróże i podróżopisarstwo w edukacji regionalnej*, [w:] *Podróże po Małopolsce. Literatura-kultura-edukacja*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, seria: „Region - edukacja-kultura”, Wydawnictwo PANDIT, Kraków-Bukowno 2010, s. 7–21.
23. *Tradycje i współczesność regionalizmu w edukacji polonistycznej*, [w:] *Region i edukacja. Literatura-kultura-społeczeństwo*, wyd. 2 zmienione, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, Kraków 2010, s. 11–23.
24. *Wyjdźmy z muzeum na uliczkę. Zobowiązania kulturowe edukacji regionalnej*, [w:] *Różnorodne aspekty kształcenia kompetencji kulturowej w edukacji polonistycznej; z cyklu: Dydaktyczny wiatr od morza I*, pod red. G. Różańskiej, Słupsk 2009, s. 285–301.

25. *Twórca – dzieła – uczniowie. Tradycje praktyki polonistycznej a wyzwania współczesności*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis” 79: Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia II, pod red. M. Jędrychowskiej, D. Łazarskiej, E. Mikoś, Kraków 2010, s. 190–199.
26. *Homo eligens, czyli problemy z tożsamością w świecie wielokulturowym*, [w:] *Horyzonty polonistyki. W kręgu edukacji, języka i kultury, Księga dedykowana Barbarze Myrdzik*, pod red. M. Karwatowskiej, M. Latoch-Zielińskiej, I. Morawskiej, Wyd. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2010, s. 223–232.
27. *Czytanie – mówienie – pisanie. Z dziejów międzywojennej myśli dydaktycznej*, [w:] *Uczeń w świecie języka i tekstów*, pod red. J. Nocoń, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2010, s. 155–172.
28. *Legenda Chopina w lekturach międzywojennych utrwalana*, [w:] *Chopin w polskiej szkole i kulturze*, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, R. Ławrowskiej, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011, s. 215–231.
29. *Przymioty polonisty*, [w:] *Osoba nauczyciela. Polonista przewodnikiem ucznia po meandrach wiedzy*, z cyklu: *Dydaktyczny wiatr od morza II*, pod red. G. Różańskiej, Słupsk 2011, s. 67–81.
30. *Codziennosc i świętowanie. Władysława Orkana twórczość dla młodzieży*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis” 101. Studia Historicolitteraria. T XI, Kraków 2011, s. 120–131.
31. *Wędrowki po puszcach kresowych w międzywojennej literaturze dla młodzieży*, [w:] *Tvorčestvo Èlizej Ožeško: v èstetičeskom prostranstve sovremennosti: sbornik naučnyh statej/pod naučnoj*, pod red. S. F. Musienko, Grodno: GrGY im. Â. Kupaly, Grodno 2011, s. 271–279.
32. *Zofia Kossak (w) szkole. Próba syntezy*, [w:] *Krzyżowcy i nie tylko. Studia i szkice o twórczości Zofii Kossak*, pod red. K. Heskiej-Kwaśniewicz i K. Uniłowskiego, Uniwersytet Śląski, Wydawnictwo FA-art, Katowice 2011, s. 164–178.
33. *Modne, bo pożyteczne. Wartości i edukacyjne znaczenie międzywojennych podróży krajoznawczych dla młodzieży*, [w:] *Młody odbiorca w kręgu lektur pożytecznych i szkodliwych*, pod red. K. Heskiej-Kwaśniewicz, przy współpracy S. Gajownik, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Prace Naukowe Uniwersytetu nr 2910, Katowice 2012, s. 77–92.
34. *Twórczość Zofii Kossak w szkole*, [w:] *Przestrzenie kultury i literatury. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Krystynie Heskiej-Kwaśniewicz*

- pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, pod red. E. Gondek, I. Sochy przy współudziale B. Pytlos, Katowice 2012, s. 450–463.
35. *Dziecko w podróży. Wzorce doświadczania przestrzeni w międzywojennej prozie dla młodzieży*, [w:] *Noosfera literacka. Problemy wychowania i terapii poprzez literaturę dla dzieci*, pod red. A. Ungeheuer – Gołąb, M. Chrobak, Rzeszów 2012 s. 59–72.
36. *Metropolia i okolice – w poszukiwaniu tożsamości i zadomowienia. Spojrzenie dydaktyka*, [w:] *Okolice metropolii. Tożsamość – edukacja – kultura*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, seria: „Region-edukacja-kultura”, Kraków 2012, s. 9–26.
37. *Odbiorca szkolnej lektury jako podmiot doświadczający*, [w:] *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury*, pod red. K. Biedrzyckiego i A. Janus-Sitarz, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2012. s. 63–73.
38. *Relacje z podróży po Polsce w prozie międzywojennej dla młodzieży*, [w:] *Metamorfozy podróży. Kultura i tożsamość*, pod red. J. Sztachelskiej i in., Wyd. Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2012, s. 186–200.
39. „Swobodnie nieść treść”. *Hip-hop w polonistyce gimnazjalnej*, [w:] *Nowe opisywanie świata. Literatura i sztuka dla dzieci i młodzieży w kręgach oddziaływania*, pod red. B. Niesporek-Szamburskiej i M. Wójcik-Dudek, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego nr 3004, Katowice 2013, s. 461–474.
40. *Portret niedokończony. Skłodowska-Curie w biografjach międzywojennych dla młodzieży*, [w:] *Kiedy przekraczanie granic pozwala myśleć inaczej. Maria Skłodowska-Curie*, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, M. Pamuły-Behrems, Kraków 2013, s. 36–63.
41. *Pamięć i kultura w edukacji polonistycznej. Wczoraj i dziś*, [w:] *Kłopotliwe pamiętki. Trud dziedziczenia*, pod red. Z. Budrewicz i M. Sienko, seria „Region-edukacja-kultura” IV, Kraków 2012, s. 11–30.
42. *The Fragment of a Literary Work as School Reading*, [w:] Filoteknos. *Literatura dziecięca-Mediacja kulturowa – Antropologia dzieciństwa/Children's Literature-Cultural Mediation – Anthropology of Childhood*”, red./ed. by D. Michulka/R. Waksmund, vol. 3, Wrocław 2012, s. 109–129.
43. *Marie Skłodowska-Curie dans les lectures scolaires de l'entre-deux-guerres*, “Synergies” 2012, nr 9, s. 179–190.
44. *Więcej Słonimskiego, a mniej Sienkiewicza? Zagadnienia polskości w nauczaniu polskiego*, [w:] *Historia – pamięć – tożsamość w edukacji humanistycznej. Tom 2:*

- Literatura i kultura*, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, Kraków: Wydawnictwo LIBRON 2013, s. 263–282.
45. *Miejsce i pamięć w polonistycznej edukacji regionalnej*, [w:] *Krajobrazy pamięci – pamięć krajobrazu*, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, Kraków 2014, s. 233–248.
46. *Wędrowniki na Kresy polskości w międzywojennej prozie dla młodzieży*, [w:] *Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy*. Prace dedykowane profesor Swietłanie Musijenko; idea i wstęp Jarosław Ławski; red. nauk. Anna Janicka, Grzegorz Kowalski, Łukasz Zabielski, Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego. Seria: Colloquia Orientalia Bialostocensia 3, Białystok 2013, s. 169-181.
47. „*Opowieść*” o pięknie tragicznym. *Książę Józef Poniatowski w międzywojennych antologiach szkolnych*, [w:] *Książę Józef Poniatowski w kulturze i edukacji*, pod red. Z. Budrewicz, T. Budrewicza, M. Chrobak. Seria: Wielcy Polacy w edukacji i kulturze, nr 3. Wyd. Naukowe UP Kraków, Prace Monograficzne 703, Kraków 2014, s. 228-250.
48. *Biografie w szkolnej polonistyce wobec tradycji i wyzwań współczesności*, w: *Narodowe oraz europejskie dziedzictwo kulturowo-literackie w programach nauczania i podręcznikach szkolnych*, pod red. Beaty Kędzi-Klebeko, Leszka Jazownika, Brigitte Louichon, Księgarnia Akademicka, Zielona Góra 2014, s. 113-123.
49. „*Język polski*” jako przedmiot nauczania w opinii uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych, [współautorka Maria Sienko], „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia*” 2014, z. 5, s. 77-94.
50. „*Częściowo niepotrzebny*”? Rola „*języka polskiego*” w ocenie uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych, [współautorka Maria Sienko], [w:] *Polonistyka dziś - kształcenie dla jutra*. T. 1., pod red. K. Biedrzyckiego i in.; „*Universitas*”. Seria: Edukacja Nauczycielska Polonisty. T. 20., Kraków 2014, s. 139-151
51. *Umieć stawiać mądre pytania. Problemowość w kształceniu literackim uczniów szkoły podstawowej*, [w:] *Trudne lekcje języka polskiego : ku rozwiązaniom praktycznym*, pod red. Anny Janus-Sitarz, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „*Universitas*”, Kraków 2015, s. 17-28.
52. *Twórczość Sienkiewicza z międzywojennych podręczników szkolnych wobec celów wychowania narodowego*, [w:] *Henryk Sienkiewicz w szkole, bibliotece i muzeum*, pod red. T. Bujnickiego i J. Majchrzyk, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2015, s. 11-38.
53. *Hanny Morkowicz podróż po kraju*, [w:] *O tym, co Alicja odkryła... . W kręgu badań nad toposem dzieciństwa i literaturą dla dzieci i młodzieży*, pod red. A. Ungeheuer-Gołąb, M.

Chrobak, M.Rogoża: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego. Prace Monograficzne nr 723, Kraków 2015, s 127-140.

54. *Zofii Żurakowskiej „włóczęga po świecie jasnym” (Pójdziemy w świat)*, w: *(Przed)szkolne spotkania z lekturą*, red. nauk B. Niesporek-Szamburskiej i in., Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Prace Naukowe nr 3347, Katowice 2015, s. 365-380.
55. *Orkan (w) szkole międzywojennej*, [w:] *Władysław Orkan piewca Gorców i Podhala*, red. nauk. Bolesław Faron. Seria Pro Memoria, Kraków 2015, s. 249-268.
56. *Józef Poniatowski w biografjach popularnonaukowych dla młodzieży (1913-1939)*, [w:] *„Stare” i „nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży: biografie*, pod redakcją B. Olszewskiej, O. Pajączkowskiego i L. Urbańczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2015, s. 41-57.
57. *Polonistyka regionalna wobec problemów z wielo- i międzykulturowością*, w: *Tożsamość na styku kultur*. T. 3, Zbiór studiów pod red. Ireny Masojć i Henryki Sokołowskiej, Wydawnictwo Litewskiego Uniwersytetu Edukologicznego, Wilno 2016, s.289-303.

#### **Redakcje monografii wieloautorskich:**

1. *Region i edukacja. Literatura – kultura – społeczeństwo*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, wyd. I, Dom Wydawnictw Naukowych, Kraków 2007; wyd. II zmienione, 2010.
2. *Zapisać w krajobrazie. Lekturowe obrazy regionów dawniej i dziś*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, seria: „Region-edukacja-kultura”, Wyd. PANDIT Kraków–Bukowno 2008.
3. *Podróże po Małopolsce. Literatura, kultura, Edukacja*, pod red. Z. Budrewicz i M. Kani, Wydawnictwo PANDIT, Kraków - Bukowno 2010.
4. *Chopin w polskiej szkole i kulturze*, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, R. Ławrowskiej, cykl: Wielcy Polacy w kulturze i edukacji, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011.
5. *Kłopotliwe pamiątki. Trud dziedziczenia*, pod red. Z. Budrewicz i M. Sienko; seria: „Region-Edukacja-Kultura” nr 4; Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2012.
6. *Okolice metropolii. Tożsamość – Edukacja – Kultura*, red. Z. Budrewicz, M. Kania, seria: „Region-Edukacja-Kultura”, Dom Wydawnictw Naukowych, Kraków 2012.
7. *Kiedy przekraczanie granic pozwala myśleć inaczej. Maria Skłodowska – Curie*, pod red. nauk Z. Budrewicz, M. Sienko, M. Pamuły-Behrems, seria: Wielcy Polacy w kulturze i edukacji, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego. Prace Monograficzne nr 644, Kraków 2013.



8. *Historia – Pamięć – Tożsamość w edukacji humanistycznej*. T. 2: *Literatura i kultura*, red. nauk. Z. Budrewicz i M. Sienko, wyd. LIBRON, Kraków 2013.
9. *Krajobrazy pamięci – pamięć krajobrazu*, seria: Region-Edukacja-Kultura, red. Z. Budrewicz, M. Sienko, Wydaw. Naukowe UP, Kraków 2014.
10. *Księżę Józef w kulturze i edukacji*, seria: Wielcy Polacy w Kulturze i edukacji, red. T. Budrewicz, Z. Budrewicz, M. Chrobak, Wyd. Naukowe UP, Kraków, Prace Monograficzne 703, Kraków 2014. Seria Wielcy Polacy w edukacji i kulturze, nr 3.
11. *Historia - pamięć - tożsamość w edukacji humanistycznej*. T. 2, *Literatura i kultura*, red. Z. Budrewicz i M. Sienko, Kraków: Wydawnictwo LIBRON - Filip Lohner, 2013.
12. *Krajobrazy pamięci – pamięć krajobrazów*, pod red. Z. Budrewicz i M. Sienko, Wyd. Naukowe Kraków 2014. Seria „Region – Edukacja – Kultura” nr 6.
13. *Pamięć i afekty*, pod red. Zofii Budrewicz, Romy Sendyki i Ryszarda Nycz, Warszawa 2014, Instytut Badań Literackich PAN. Seria: Nowa Humanistyka; t. 13.
14. *Dwory i dworki w kulturze regionu*, pod red. Z. Budrewicz i M. Sienko, Wyd. Naukowe, Kraków 2015. Seria: Region – Edukacja – Kultura nr 7.

#### **Wybrane konferencje:**

1. *Region i Edukacja. Literatura – kultura – społeczeństwo*, Instytut Filologii Polskiej UP Kraków i Miejski Ośrodek Kultury w Bukownie, VI 2005 (referat: *Tradycje i współczesność regionalizmu w edukacji polonistycznej*).
2. *Melodii, kraski, zapachi Maloj rodiny Adama Mickeviča*, Grodnenskiy Universitet imeni Ānky Kupaly, V 2007 (referat: *W nadniemeńskich stronach. „Miejsca” Mickiewicza w podręcznikach szkolnych z lat 1918–1939*).
3. *Zapisane w krajobrazie. Literacko-kulturowe obrazy regionów dawniej i dziś*, Pracownia Edukacji Regionalnej Instytutu Filologii Polskiej UP Kraków – Miejski Ośrodek Kultury w Bukownie, VI 2007 (referat: *Polskie krajobrazy jako szkolna lektura, 1918–1939*).
4. *Podróże po Małopolsce*, UP Kraków–Bukowno, VI 2008 (referat: *Podróże i podróżopisarstwo w edukacji regionalnej. Zarys problemu*).
5. *Między szkołą a uniwersytetem. Odbiorcy w nowych podręcznikach dla reformującej się szkoły*, Poznań UAM 2007 (referat: *Uczeń jako odbiorca w podręcznikach do kształcenia literackiego i językowego dla szkół zawodowych*, współautor: Maria Sienko).

6. *Kraków magiczny w literaturze dla dzieci i młodzieży*; Kraków UP, 3–4 XII 2007 (referat: „*W Ojczyzny świątyni*”. *Kraków w antologiach szkolnych z lat międzywojennych*).
7. „*Co oznacza dialog kultur w edukacji?*”, UMCS, Instytut Filologii Polskiej, Lublin 22–23 IX 2008 (referat: *Wobec Innego. Funkcje stereotypu w wychowaniu literackim – kartka z dziejów problemu*).
8. *Dydaktyka literatury i języka polskiego. Tradycje – Współczesność – Perspektywy. 50 lat Katedry Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego*, Akademia Pedagogiczna, Kraków 27–28 XI 2008 (referat: *Twórca – dzieła – uczniowie. Tradycje praktyki polonistycznej a wyzwania współczesności*).
9. *Tradycja, formy i przemiany dyskursu podróżniczego w literaturach narodowych*, Uniwersytet w Białymstoku – Instytut Filologii Polskiej oraz Katedra Neofilologii, Białowieża 11–13 V 2009 (referat: *Relacje z podróży po Polsce w prozie międzywojennej dla młodzieży*).
10. *Uczeń w świecie języka i tekstów*. Sesja poświęcona pamięci J. Bara, Uniwersytet Opolski 2009 (referat: *Czytanie – mówienie – pisanie. Z dziejów międzywojennej myśli dydaktycznej*).
11. „*Krzyżowcy i nie tylko. O twórczości Zofii Kossak-Szczuckiej w 120 rocznicę urodzin*”, UŚ, Katowice–Górki 16–17 VI 2009 (referat: *Zofia Kossak (w) szkole. Próba syntezy*).
12. *Różnorodne aspekty kształcenia kompetencji kulturowej w edukacji polonistycznej*, Akademia Pomorska, Instytut Polonistyki, Słupsk–Ustka, 28–30 V 2009 (referat: *Wyjdźmy z muzeum na uliczkę. Zobowiązania kulturowe edukacji regionalnej*).
13. *Młody odbiorca w kręgu lektur pożytecznych i szkodliwych*, UŚ Katowice IV 2010 (referat: *Modne, bo pożyteczne. Wartości i edukacyjne znaczenie międzywojennych podróży krajoznawczych dla młodzieży*).
14. *Chopin w polskiej szkole i kulturze*, UP Kraków X 2010 (referat: *Legenda Chopina w lekturach międzywojennych utrwalana*).
15. *Kłopotliwe pamiątki. Trudne dziedzictwo*, UP Kraków–Bukowno 2–3 VI 2011 (referat: *Pamięć i kultura w edukacji polonistycznej. Wczoraj i dziś*).
16. *Okolice metropolii. Tożsamość – edukacja – kultura*, UP Kraków – Miejska Biblioteka Publiczna w Skawinie, Skawina 17–18 IX 2009 (referat: *Metropolia i okolice – w poszukiwaniu tożsamości i zdomowienia. Spojrzenie dydaktyka*).

17. *Twórczość Elizy Orzeszkowej w estetycznej przestrzeni współczesności. W stulecie śmierci pisarki//Tworczestwo Elizy Orzeszko w estetycznym przestrzynie współczesności*, Uniwersytet im Janka Kupały, Grodno 17–18 V 2010 (referat: *Wędrowki po puszczech kresowych w międzywojennej literaturze dla młodzieży*).
18. *Osoba polonisty*, Akademia Pomorska, Słupsk–Ustka, 26–28 V 2010 (referat: *Przymioty polonisty*).
19. *Noosfera literacka. O literaturze jako wspomaganie rozwoju dziecka*, Uniwersytet Pedagogiczny (Pracownia Literatury dla Dzieci i Młodzieży) i Uniwersytet Rzeszowski (Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej), Rzeszów 19–20 X 2010 (referat: *Dziecko w podróży. Wzorce doświadczania przestrzeni w międzywojennej prozie dla młodzieży*).
20. *Adaptacje w literaturze dla dzieci. Szansa czy degradacja?* – Uniwersytet Wrocławski X 2010 (referat: *Fragment jako szkolna lektura*).
21. *Księżę Józef w kulturze i edukacji*, UP, Kraków X 2013 (referat: *Opowieść o pięknie tragicznym. Księżę Józef w międzywojennych lekturach ze szkolnych podręczników*).
22. *Historia-Pamięć-Tożsamość w edukacji humanistycznej*, UP XII 2012, Instytut Historii i Pracownia Edukacji Regionalnej IFP, (referat: *Więcej Słonimskiego, a mniej Sienkiewicza? Zagadnienia polskości w nauczaniu polskiego*).
23. „Stare” i „nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży – biografie, Uniwersytet Opolski Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa, marzec 2014 (referat: *Księżę Józef w biografiami popularnonaukowych z lat 1913–1939*).
24. *Trudne lekcje języka polskiego – ku rozwiązaniom praktycznym*. Doktorancka konferencja naukowo-dydaktyczna, Wydział Polonistyki UJ 16.06. 2014 (referat: *W poszukiwaniu źródeł trudnych lekcji literackich*).
25. *Tekst literacki w warsztacie naukowy historyka*. VI Konferencja Źródłoznawcza Historyków, Maniowy, 6-11 czerwca 2014 (referat: *Miejsca historyczne w literaturze podróżniczej (międzywojenna proza dla młodzieży)*).
26. *Twórczość Sienkiewicza z międzywojennych podręczników szkolnych wobec celów wychowania narodowego*, Konferencja: *Henryk Sienkiewicz w szkole i bibliotekach?*, UP 10-11 IV 2014 Kraków.
27. *Wobec natury. Edukacyjne funkcje lektury*. VI Ogólnopolska i I Międzynarodowa Konferencja Naukowa Natura-Człowiek – Kultura, Kraków 27-28 VI 2014.
28. *Tożsamość na styku kultur III*, Uniwersytet Edukologiczny, Wilno 16-17 października 2014 (referat: *Polonistyka regionalna wobec wyzwań wielo- i międzykulturowości*).

29. *Przed)szkolne spotkania z lekturą, Katowice, UŚ 20-21 listopada 2014 (referat: Zofii Żurakowskiej „włóczęga po świecie jasnym” (Pójdziemy w świat).*
30. *Przepisywanie kanonu i zagadnienia modernizacji języka literatury dawnej, UP. Kraków 6 maja 2015 r., seminarium naukowe (referat: Ad usum scholarum. Z problemów adaptacji lektur).*
31. *Twórczy nauczyciel – twórczy uczeń. Seminarium dedykowane doktorowi Stanisławowi Bortnowskiemu, 8 czerwca 2015, UJ (referat: Czego nauczył nas S. Bortnowski?).*
32. *Stan dydaktyk przedmiotowych i perspektywy rozwoju, Centrum Rozwoju Dydaktyk Przedmiotowych, sem. naukowe, UP Kraków, IV 2015 (referat: Katedra Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego – stan obecny i perspektywy rozwoju).*
33. *Odpowiedzialność polonistyki i polonisty: Małe Forum Dydaktyki Polonistycznej, Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza, Warszawa maj 2015.*
34. *Orkan – piewca Gorców i Podhala, Koninki - Kraków 25-26 maja 2015; UP, Wyd. Edukacyjne (referat: Twórczość Orkana (w) szkole międzywojennej).*
35. *Literacko-kulturowe infantyliczacje, Kraków UP, 25-26 czerwca 2015 UP (referat: Infantyliczacje obrazków dzieciństwa (na przykładzie lektur międzywojennych).*
36. *II Kongres Dydaktyki Polonistycznej, UŚ Katowice, 18-21 listopada 2015 (referat: Kryzys i potrzeba wspólnoty obywatelskiej? Szanse polonistyki regionalnej na dialog międzykulturowy [współautor: M. Sienko].*

### **Organizacja konferencji:**

#### **cykl Bukowieńskich Spotkań Naukowych:**

- *Region – Edukacja – Kultura: Region i edukacja, Kraków 2006, 2010;*
- *Zapisaane w krajobrazie, Kraków–Bukowno 2007;*
- *Podróże po Małopolsce, Kraków–Bukowno 2012;*
- *Okolice metropolii, Kraków–Bukowno 2012;*
- *Kłopotliwe pamiątki. Trud dziedziczenia, Kraków–Bukowno 2012;*
- *Dwory i dworki w kulturze regionu, Bukowno 2014;*
- *Inny w kulturze regionu i edukacji, Bukowno-Kraków 2016.*

#### **cykl Wielcy Polacy w kulturze i edukacji:**

- *Chopin w polskiej szkole i kulturze, Kraków 2010;*

- *Kiedy przekraczanie granic pozwala myśleć inaczej. Maria Skłodowska-Curie*, Kraków 2011 (współorganizator: Instytut Neofilologii);

- *Historia – Pamięć – Tożsamość w edukacji humanistycznej*, UP XII 2012 (współorganizator: Instytut Historii);

- *Książę Józef w kulturze i edukacji* (2013).

#### **Udział w honorowych komitetach konferencji ogólnopolskich i międzynarodowych:**

- Jubileuszowa Konferencja Naukowa: *Józef Ignacy Kraszewski 1812–2012. Pisarz – Myśliciel – Autorytet* (Warszawa–Białystok–Romanów, 14–17 XI 2012);

- *Nauczyciel „Szkoły twórczej” – Rzec o Henryku Rowidzie w 65. rocznicę powołania Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*. Międzynarodowa Konferencja Naukowa UP Kraków, 26–27 V 2011.

- Ogólnopolska konferencja naukowa: *(Od)pamiętywanie – gry z przeszłością w literaturze dla dzieci i młodzieży*, 24-25 listopada 2016, Uniwersytet Śląski.

#### **Współpraca z instytucjami naukowymi, oświatowymi, społecznymi i kulturalnymi: w Polsce:**

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – organizacja „Chopin 2010” (konferencja o Chopinie, 2010, UP Kraków);

- Towarzystwo im. Marii Konopnickiej (członek);

- współpraca z Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu oraz z Muzeum Marii Konopnickiej w Suwałkach;

- Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza (członek sekcji Dydaktyki);

- członek Komisji Dydaktycznej przy Komitecie Nauk o Literaturze PAN.

#### **za granicą:**

- Białoruś – Grodnenski Uniwersytet imeni Ąnki Kupaly w Grodnie. Uczestniczyłam w 3 konferencjach naukowych zorganizowanych przez ten ośrodek akademicki. Jestem też członkiem Międzynarodowego Centrum Towarzystwa im Adama Mickiewicza (Grodno; przew. prof. Swietłana Musijenko);

- Litwa – Vilnius Pedagogical University w Wilnie: cykl wykładów dla studentów Filologii Polskiej Wydziału Filologicznego; stała współpraca z pracownikami naukowymi Katedry Filologii Polskiej i Dydaktyki (doc. Romuald Naruniec, doc. Krystyna Szymicka, dr Irena Masoijć);

- Polsko-Niemiecka Fundacja na Rzecz Nauki – „European Network Remembrance and Solidarity” – Europejska Sieć Pamięć i Solidarność (Polish Co-ordinator: prof. dr hab. Jan Rydel – konferencja o historii, pamięci i tożsamości, 2012);

- Rosja (Bazkirski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. M. Akmułły w Ufie, Instytut Wykształcenia Filologicznego i Komunikacji Międzykulturowej (współpraca naukowo-dydaktyczna z dr Eleną Slobodyan);
- Instytut Francuski w Krakowie (konferencja o M. Skłodowskiej-Curie, 2011–12);
- Macierz Polska w Grodnie (konsultant w zakresie programów i podręczników z języka polskiego dla szkół polskich na Białorusi).

**Tematyka zajęć, seminariów magisterskich, prowadzonych doktoratów i odczytów oraz warsztatów dla młodzieży szkolnej:**

**Zajęcia:** z dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole podstawowej oraz liceum (wykłady, ćwiczenia); seminaria licencjackie i magisterskie z dydaktyki lektury; wykłady z dydaktyki szkoły wyższej na Studiach Doktoranckich Wydziału Filologicznego; ćwiczenia z polonistycznej edukacji regionalnej, kultury regionalnej i ludowej oraz z praktycznej stylistyki szkolnych form wypowiedzi.

**Tematyka prowadzonych rozpraw doktorskich:** łączy refleksję literaturoznawczą z dydaktyczną: z dokonaniem wybitnych polonistów międzywojennych; miejscem i rolą literatury (m.in. młodopolskiej) w tradycji polonistyki oraz w kanonach lektur szkoły współczesnej.

**Odczyty:** w Komisji Historycznoliterackiej PAN, Kraków, XII 2013 (odczyt: *Międzywojenna literatura podróżniczo-krajoznawcza dla młodzieży*); cykle odczytów dla polonistów oraz młodzieży szkół średnich w Krakowie; w Uniwersytecie Otwartym w Bukownie.

**Nagrody i wyróżnienia:**

- medal Komisji Edukacji Narodowej (MEN VII 2007);
- wyróżnienie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bogdana Zdrojewskiego za „wybitne dokonania na rzecz dziedzictwa wielkiego kompozytora, którego dzieło stanowi fundament polskiej kultury” w 200. rocznicę urodzin F. Chopina (IV 2011);
- wyróżnienie Przewodniczącej Komitetu Głównego Olimpiada Literatury i Języka Polskiego przy Instytucie Badań Literackich PAN, prof. zw. dr hab. Teresy Kostkiewiczowej „za wieloletnią pracę na rzecz Olimpiady LiJP, propagowanie idei polonistycznej oraz rozwijanie humanistycznych predyspozycji i zainteresowań polskiej młodzieży” (VI 2010);
- wyróżnienia: Burmistrza Bukowna za działalność edukacyjną („Serce dla Bukowna”, 2012) oraz Miejskiego Ośrodka Kultury w Bukownie („Przyjaciel Uniwersytetu Otwartego”, 2012);

- zespołowa Nagroda Rektora III stopnia za organizację dwóch konferencji w roku 2011 oraz współredakcję i współautorstwo monografii *Chopin w polskiej szkole i kulturze*, Kraków (2012).

**Kontakt:** zobud@up.krakow.pl